

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2019. gada 9. maijā

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Ineta Ziemele, tiesneši Aldis Laviņš un Artūrs Kučs,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto AS „PNB Banka” (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 50/2019),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (turpmāk – Komisija) 2018. gada 20. decembra normatīvo noteikumu Nr. 198 „Finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku maksājumu apmēra Finanšu un kapitāla tirgus komisijas finansēšanai 2019. gadā noteikšanas un pārskatu iesniegšanas normatīvie noteikumi” (turpmāk arī – Noteikumi Nr. 198) 2.11. punktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1., 89. pantam un 91. panta pirmajam teikumam.

2. Apstrīdētā norma noteic, ka katras kredītiestādes maksājumi Komisijas darbības finansēšanai 2019. gadā ir 0.0106 procentu apmērā no kredītiestādes vidējā aktīvu apmēra ceturksnī.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punkts noteic, ka Satversmes tiesa izskata lietas par citu normatīvo aktu vai to daļu atbilstību augstāka juridiska spēka tiesību normām. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums atzīt Komisijas normatīvo noteikumu normu par neatbilstošu Satversmei ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja ir Latvijā reģistrēta kredītiestāde, kuras darbību pārrauga Komisija. Pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar apstrīdēto normu tai esot jāveic maksājums Komisijas darbības finansēšanai. Tomēr, nosakot šī maksājuma apmēru, neesot ievērots no Satversmes 91. panta pirmā teikuma izrietošais vienlīdzības princips, kā arī labas pārvaldības princips, kas izriet no Satversmes 1. un 89. panta.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma noteiktās prasības.

6. Satversmes tiesas likuma 19² panta otrā daļa nosaka, ka konstitucionālo sūdzību var iesniegt tikai tad, ja ir izmantotas visas iespējas aizstāvēt minētās tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī tādu nav. Savukārt

19.² panta sestās daļas 2. punkts prasa pieteikumā pamatot, ka ir izmantoti visi vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi vai arī tādu nav.

No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējai nav iespēju aizstāvēt savas pamattiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem. Proti, saskaņā ar apstrīdēto normu Pieteikuma iesniedzējas maksājuma apmērs Komisijas darbības finansēšanai 2019. gadā ir 0.0106 procentu apmērā no tās vidējā aktīvu apmēra ceturksnī. Tādēļ tai nav iespēju ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vērsties pret Komisijas noteikto maksājuma likmes apmēru.

Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas otrais teikums paredz: ja nav iespēju Satversmē noteiktās pamattiesības aizstāvēt ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā no pamattiesību aizskāruma brīža.

Konkrētajā gadījumā termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai ir skaitāms no pamattiesību aizskāruma brīža, proti, no 2019. gada 1. janvāra, kad stājās spēkā Noteikumi Nr. 198. Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2019. gada 12. aprīlī. Tādējādi minētais sešu mēnešu termiņš ir ievērots.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās daļas un ceturtās daļas otrajā teikumā noteiktajām prasībām.

7. Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkts noteic, ka pieteikumā jānorāda juridiskais pamatojums. Juridiskais pamatojums nozīmē juridisko argumentāciju, kurā pamatota apstrīdētās normas neatbilstība katrai pieteikumā norādītajai augstāka juridiska spēka tiesību normai.

Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka apstrīdētā norma neatbilst no Satversmes 1. un 89. panta izrietošajam labas pārvaldības principam.

Pamatojot to, ka ir pārkāpts labas pārvaldības princips, pieteikumā citēta Satversmes tiesas judikatūra par labas pārvaldības principa saturu. Pieteikumā norādīts, ka Komisijai kā autonomai valsts pārvaldes iestādei, izdodot likuma īstenošanai nepieciešamos ārējos normatīvos aktus, esot pienākums nodrošināt, ka tie atbilst no Satversmes 1. un 89. panta izrietošajam labas pārvaldības principam. Ar apstrīdēto normu šis princips tiek pārkāpts, jo maksājamās likmes apmērs Komisijas darbības finansēšanai palielināts tikai kredītiestādēm. Pieņemot apstrīdēto, Komisija neesot rīkojusies samērīgi un taisnīgi, kā arī neesot pienācīgā kārtā pamatojusi maksājuma likmes palielināšanu kredītiestādēm.

Tomēr minētie Pieteikuma iesniedzējas apsvērumi pēc būtības atkārtos tos Pieteikuma iesniedzējas argumentus, kas sniegti, argumentējot apstrīdētās normas

neatbilstību Satversmes 91. panta pirmajam teikumam. Arī pieteikumā norādīts, ka apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 1. un 89. pantam, jo tā ir pretrunā Satversmes 91. panta pirmajā teikumā nostiprinātajam vienlīdzības principam (*sk. pieteikuma 133. punktu, 30. lpp.*). Pieteikumā nav norādīti citi argumenti, kas pamatotu labas pārvaldības principa pārkāpumu.

Līdz ar to pieteikums par apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību Satversmes 1. un 89. pantam neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktajām prasībām.

8. Pieteikuma iesniedzēja arī uzskata, ka apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 91. panta pirmajam teikumam.

Pieteikumā ir izklāstīti lietas faktiskie apstākļi un sniegts juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību Satversmes 91. panta pirmajam teikumam. Pieteikumam ir pievienoti dokumenti, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai. Pieteikums šajā daļā atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

Pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2018. gada 20. decembra normatīvo noteikumu Nr. 198 „Finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku maksājumu apmēra Finanšu un kapitāla tirgus komisijas finansēšanai 2019. gadā noteikšanas un pārskatu iesniegšanas normatīvie noteikumi” 2.11. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. panta pirmajam teikumam” pēc pieteikuma, kuru iesniegusi AS „PNB Banka” (pieteikums Nr. 50/2019).

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Finanšu un kapitāla tirgus komisiju – **līdz 2019. gada 9. jūlijam** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

3. Atteikties ierosināt lietu par Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2018. gada 20. decembra normatīvo noteikumu Nr. 198 „Finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku maksājumu apmēra Finanšu un kapitāla tirgus komisijas

finansēšanai 2019. gadā noteikšanas un pārskatu iesniegšanas normatīvie noteikumi” 2.11. punkta atbilstību Satversmes 1. un 89. pantam.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

I. Ziemele